

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ЗВУКОРЕЖИСУРИ

АРХІПОВА Н.Є.

«Жанрово-стильовий аналіз»

Методичні рекомендації
до практичних завдань
для здобувачів 1-го курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В5 - Музичне мистецтво

Одеса 2025

*Рекомендовано навчально-методичною радою
Міжнародного гуманітарного університету
(протокол № 1 від 29.08.2025 р.)*

Рецензенти:

Каплун Т. М. – кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувачка кафедри музичного мистецтва та звукорежисури Міжнародного гуманітарного університету (Одеса).

Ізуграфова Н.В. – кандидат мистецтвознавства, провідний концертмейстер кафедри оперної підготовки, доцент кафедри загального та спеціалізованого фортепіано Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової.

«Жанрово-стильовий аналіз»: методичні рекомендації до практичних завдань для здобувачів 1-го курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В5 - Музичне мистецтво, кафедри музичного мистецтва та звукорежисури Міжнародного гуманітарного університету [Електронне видання].

Автор: Архіпова Н.Є. – старший викладач кафедри музичного мистецтва та звукорежисури Міжнародного гуманітарного університету. Одеса: МГУ, 2025. 39 с.

Методичні рекомендації до практичних завдань з дисципліни «Жанрово-стильовий аналіз» розроблено відповідно до навчального плану і призначено для здобувачів 1 курсу другого магістерського рівня за спеціальністю В5 - Музичне мистецтво.

Розробка посібника здійснена з урахуванням тенденцій та трендів сучасної популярної музики та розрахована на здобувачів спеціалізацій, пов'язаних з комерційною музикою естрадно-джазового напрямку.

ЗМІСТ

[Передмова](#)

[Мета курсу](#)

[Головні завдання курсу](#)

[Тематичний план](#)

[Методичні рекомендації до самостійної роботи за темами курсу](#)

[Тема 1. Поняття Стиль і жанр. Категорії стилю музичного мистецтва.](#)

[Тема 2. Жанрово-стильова структура музичного мистецтва.](#)

[Тема 3. Класифікація жанрово-стильових ознак.](#)

[Тема 4. Виконавський стиль та інтерпретація.](#)

[Тема 5. Структура жанрово-стильового аналізу музичного твору.](#)

[План розбору музичного твору](#)

[Тема 6. Українська музична культура у контексті загального жанрово-стильового розвитку.](#)

[ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ПИТАНЬ.](#)

[Приклад аналізу музичного твору.](#)

[Рекомендована література :](#)

[Інтернет-ресурси :](#)

[Хрестоматії](#)

[Перелік музичних вистав, кінострічок та шоу для ознайомлення](#)

[Орієнтовний перелік](#)

[всесвітньо відомих музичних творів для жанрово-стильового аналізу.](#)

[Орієнтовний перелік деяких видатних діячів музичного мистецтва, творчість яких рекомендується для самостійного прослуховування та вивчення.](#)

Передмова

Дисципліна «Жанрово-стильовий аналіз» є важливою та необхідною у обов'язковому циклі професійної підготовки здобувачів першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності В5 «Музичне мистецтво», яка розширює та поглиблює межі встановлення та розуміння аспектів жанрово-стильової приналежності музичних творів, що, в свою чергу, веде за собою обрання та застосування необхідних засобів музичної виразності для художнього втілення твору.

Сучасна музична індустрія в цілому відрізняється високою конкуренцією і, безсумнівно, поставить безліч складних завдань перед музикантом. Сьогодні здобувачі мають бути готові експериментувати з новими стилями, звуками та техніками, не боючись засудження чи критики. Ця свобода дозволить їм вигідно виділитись серед інших виконавців. Однак, для подібних дослідів та пошуків необхідно освоїти міцну базу знань, на фундаменті якої можна отримати творче втілення та згенерувати нові ідеї.

Серед великої кількості інформаційних ресурсів дуже важливо навчитися вибирати необхідну інформацію з теорії та історії музики, а також виділяти музичний контент, який несе безперечну художню цінність. Розуміння процесів формування жанрово-стильових ознак сучасної музичної культури, та вміння їх відокремити та аналізувати, без сумніву, допоможе у майбутньому розвинути виконавський смак, власну професійну перспективу і закласти міцний фундамент для яскравої виконавської діяльності, або створення власного конкурентоспроможного високохудожнього музичного матеріалу.

Мета курсу

Метою курсу «Жанрово-стильовий аналіз» є формування у здобувачів здатності усвідомлено визначати та класифікувати жанрово-стильові аспекти музичного твору, а також використовувати ці знання у виконавській, аналітичній та творчій діяльності. Основним завданням дисципліни є оволодіння методами розпізнавання жанрових ознак та стильових критеріїв у музичних зразках різних епох, напрямів і традицій.

Курс включає комплексне вивчення:

- засобів музичної виразності (мелодика, гармонія, ритміка, фактура, форма, тембр тощо);
- виконавської специфіки та особливостей інтерпретації в різних жанрах;
- історико-культурного контексту виникнення, еволюції та функціонування музичних явищ;
- походження та трансформації жанрових моделей, їх взаємодії з іншими видами мистецтва.

Здобувачі отримають можливість дослідити жанрову систему музичного мистецтва в широкому спектрі — від академічної традиції до сучасної популярної музики, включаючи джаз, рок, мюзикл, електронну та інші види кросжанрової творчості. Окрему увагу буде приділено формуванню навичок ідентифікації стильових маркерів у незнайомих музичних творах, що сприятиме розвитку аналітичного мислення та розширенню професійного кругозору.

Мета дисципліни також полягає у підвищенні загального рівня музичної компетентності здобувачів, розвитку здатності критично оцінювати стильові особливості музики та усвідомлено застосовувати набуті теоретичні знання у практиці виконавця, дослідника й педагога. Курс сприятиме формуванню інтелектуально обґрунтованого підходу до інтерпретації музичного матеріалу, поглибленню розуміння закономірностей розвитку музичного мистецтва та його місця в культурі сучасного суспільства.

Головні завдання курсу

До головних завдань курсу, в першу чергу, належить вміння всебічно оцінити музичний твір та його місце у сучасному музичному просторі. Ідентифікація напряму, жанру і стилю музичного твору допомагає краще зрозуміти його контекст, а також традиції, що вплинули на його створення.

Важливе місце займає аналіз структури та змісту: стильові ознаки (специфіка форми, мелодики, гармонії, ритміки, інструментовки) дозволяють глибше розібратися в тому, як організована музична композиція. Для виконавців дуже важливо вміти розрізнити стильові особливості, щоб правильно інтерпретувати

музичний твір, дотримуючись стилістичних норм певного жанру, стилю, напрямку.

Також, аналіз жанрово-стильових ознак, порівняльний аналіз різних музичних творів, або різних інтерпретацій одного твору сприяє розвитку музичного критичного мислення, допомагає оцінювати інновації та творчі експерименти композиторів у контексті сучасної музики, та надає розуміння розвитку музичних тенденцій та еволюції стилів.

Вивчення культурного контексту - ще один важливий нюанс у жанрово-стильовому аналізі, оскільки жанр і стиль, як правило, відображають соціальні, культурні, історичні умови, в яких створювався твір. Аналіз цих ознак дозволяє краще зрозуміти зв'язок музики з суспільством.

Дисципліна вивчається протягом I - го семестру на першому курсі навчання. Навчальним планом на вивчення предмету відводиться 150 годин, із них: аудиторні заняття – 28 годин, практичні - 14, самостійна робота та індивідуальні завдання – 108 годин. За підсумками здобувачі складають залік наприкінці I семестру.

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	у тому числі		
		лекц.	практ.	Сам. роб.
Тема 1. Поняття Стиль і жанр. Категорії стилю музичного мистецтва.	18	2	2	14
Тема 2. Жанрово-стильова структура музичного мистецтва.	18	2	2	14
Тема 3. Класифікація жанрово-стильових ознак.	18	2	2	14
Тема 4. Виконавський стиль та інтерпретація.	26	2	4	20
Тема 5. Структура жанрово-стильового аналізу музичного твору.	44	2	12	30
Тема 6. Українська музична культура у контексті загального жанрово-стильового розвитку.	26	2	4	20
Разом	150	12	26	112
Підсумковий контроль - залік				

Методичні рекомендації до самостійної роботи за темами курсу

Для музиканта самостійна робота має вирішальне значення для досягнення успіху у професійній діяльності. Вона сприяє розвитку самодисципліни, самомотивації, звичці критично мислити та розширювати межі своїх знань, що

значно допоможе розпізнавати закономірності та взаємозв'язки в музиці, полегшуючи вивчення та виконання нових творів.

До самостійної роботи здобувачів, щодо вивчення дисципліни «Жанрово-стильовий аналіз» включаються наступні завдання:

1. Перегляд та аналіз відеоматеріалів.
2. Перегляд та аналіз нотного матеріалу.
3. Прослуховування музики.
4. Складання плейлистів за заданими критеріями.
5. Самостійне опрацювання заданого теоретичного матеріалу.
6. Доповнення конспекту за темами СРС.
7. Написання порівняльних характеристик заданих творів.
8. Написання анотацій творів.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань.

з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1. Поняття Стиль і жанр. Категорії стилю музичного мистецтва. Питання для самостійного опрацювання: 1. Визначення понять «жанр» і «стиль» у музичному мистецтві: спільні та відмінні риси. 2. Ієрархія стилю: індивідуальний, національний, епохальний стиль. 3. Стиль як художня мова композитора — ознаки та засоби. 4. Жанр як форма організації мистецького твору. Види завдань: • Опрацювання теоретичного матеріалу. • Складання порівняльної таблиці «жанр — стиль». • Прослуховування музичних творів з метою визначення їх стильових ознак та жанрової належності. • Анотація обраного твору (2–3 приклади).	14
	Тема 2. Жанрово-стильова структура музичного мистецтва. Питання: 1. Основні жанрові групи в музиці: академічна, народна, популярна. 2. Зв'язок між жанром, стилем і функцією твору. 3. Вплив історико-культурних чинників на жанрово-стильову специфіку. Види завдань: • Перегляд і аналіз відео/аудіозаписів творів різних жанрових класів. • Створення структурованого плейлиста (10–12 творів) із короткими коментарями про жанрову приналежність. • Доповнення конспекту з теми.	14
	Тема 3. Класифікація жанрово-стильових ознак. Питання: 1. Ознаки жанрової ідентифікації: форма, тематика, функції, виконавський склад. 2. Стильові маркери: ладо-гармонічні, ритмічні, фактурні, темброві чинники.	14

з/п	Назва теми	Кількість годин
	3. Синкретичні жанри: кросовер, музичний театр, академічна й поп-музика у взаємодії. Види завдань: • Порівняльна характеристика двох стилістично контрастних творів. • Аналіз нотного тексту на предмет виявлення стильових маркерів. • Написання есе «Жанрово-стильовий синтез: виклики сьогодення».	
	Тема 4. Виконавський стиль та інтерпретація. Питання: 1. Поняття виконавського стилю: індивідуальний vs традиційний. 2. Інтерпретаційні підходи у різних стилях (бароко, класицизм, романтизм, сучасні напрями). 3. Вплив виконавця на жанрово-стильове прочитання твору. Види завдань: • Перегляд двох інтерпретацій одного твору різними виконавцями; складання порівняльного аналізу. • Підготовка доповіді про одного видатного виконавця як носія певного стилю. • Самостійне опрацювання прикладів вокальних/інструментальних інтерпретацій (на вибір).	20
	Тема 5. Структура жанрово-стильового аналізу музичного твору. Питання: 1. Етапи жанрово-стильового аналізу. 2. Методологія вивчення музичного твору: від історико-культурного контексту до виконавських рішень. 3. Жанр і стиль як основа інтерпретації сценічно-драматургічних творів (опера, оперета, мюзикл). Види завдань: • Аналіз конкретного музичного твору за структурованим алгоритмом. • Написання анотації до твору, зосередженої на його стилістичних характеристиках. • Підготовка презентації з прикладом аналізу.	30
	Тема 6. Українська музична культура у контексті загального жанрово-стильового розвитку. Питання: 1. Український національний стиль: витоки, еволюція, сучасні тенденції. 2. Внесок українських композиторів у формування жанрових зразків (опера, хорова музика, естрада). 3. Місце української популярної та театральної музики у світовому культурному просторі. Види завдань: • Прослуховування творів українських композиторів (академічних і популярних) з подальшим визначенням жанрово-стильових особливостей. • Складання плейлиста «Українська музична культура: від класики до сучасного саунду». • Підготовка есе/проекту: «Національний стиль у сучасній сценічній музиці (мюзикл, саундтрек, естрадно-джазова музика)».	20

Тема 1. Поняття Стиль і жанр.

Категорії стилю музичного мистецтва.

Самостійна робота - 14 годин.

Характеристика понять стиль, жанр, напрям та об'єктивні умови їх розрізнення. Загальна характеристика музичних жанрів за виконавськими засобами, соціальними функціями, у зв'язку з визначеними типами її змісту, формою, її життєвими призначеннями, умовами її виконання і сприйняття. Музичний стиль, як система музичного мислення, ідейно-художніх концепцій, образів і засобів їх втілення. Характеристика комплексу виразних засобів для визначення музичного стилю.

Жанр у музиці — це категорія у класифікації музичного мистецтва, яка визначає музичний твір за його формою, змістом, походженням, призначенням, та засобом виконання, він відображає функціональне призначення музики і має певні художні ознаки. Жанр може бути пов'язаний як з типом музичного твору, так і з контекстом його виконання. Приклади жанрів: вокальні жанри - пісня, романс, арія, хорова музика; інструментальні жанри - соната, симфонія, концерт; театральні жанри: опера, балет, оперета, мюзикл. Є також приклади звуження аспектів, та утворення жанрових підгруп: велика опера, комічна опера, лірична опера, музична драма і т. д.; симфонія, камерна симфонія, сюїта, увертюра; симфонічна поема і т.д. Вивчення жанру ведуться по трьох основних напрямках: вивчення конкретних музичних жанрів; вивчення класифікації жанрів; вивчення сутності поняття жанру.

Стиль у музиці — це сукупність характерних рис і засобів виразності, що притаманні певному музичному твору, композитору, напрямку або епосі. Стиль відображає музичні рішення, що застосовуються для створення звукової палітри: гармонії, структури мелодії, ладо-тонального плану, ритміки, інструментовки та інших елементів музичної тканини. Стиль можна розглядати як комплекс музичних засобів, які відображають естетичні, культурні та соціальні цінності певного часу і місця.

Приклади категоріальних стильових ознак:

- Індивідуальний стиль - особливості музичного вираження, властиві

конкретному композитору або виконавцю (стиль Йоганна Себастьяна Баха або Майкла Джексона);

- Національний стиль - музичні риси, характерні для певної національної або етнічної традиції.
- Стиль епохи або історичного періоду: Особливості музичного письма, характерні для певного часу. Наприклад, стиль епохи Відродження, бароко, класицизму, романтизму, імпресіонізму.
- Жанровий стиль: Стилiстичні риси, властиві конкретному музичному жанру (опера, симфонія, соната, джаз, рок).

Тема 2. Жанрово-стильова структура музичного мистецтва.

Самостійна робота - 14 годин.

Огляд систем класифікації жанрів та стилів класичного і сучасного музичного мистецтва. Роди і види музичних творів. Музичні жанри та стилі на перетині різних форм мистецтва. Міжжанрові зв'язки та взаємодія. Міжкультурні впливи на формування музичних жанрів. Мегажанр та субжанр.

Жанрово-стильова структура музичного мистецтва охоплює систему взаємопов'язаних форм, у яких музика існує та розвивається.

Жанр визначає функцію, призначення та умови побутування музичного твору, а стиль — комплекс засобів індивідуального або історичного образно-художнього втілення (автора, школи, епохи, напрямку). Аналізуючи музичні твори, важливо розуміти як жанрову основу, так і стильові характеристики, оскільки саме їх синтез створює унікальну художню модель кожної композиції.

Існують різні системи класифікації музичних жанрів. Одна з найбільш розповсюджених - класифікація жанрів за умовами їх побутування і виконання, які, своєю чергою, диференціюються за специфічнішими ознаками:

1. Народна музика (музичний фольклор): обрядові пісні, думи, колядки, інструментальні наспіви.
2. Комерційна та розважальна музика (в тому числі музика сучасної естради): естрада, поп, рок, джаз, електронна музика.

3. Інструментальна музика: оркестрова (симфонічна), камерна (ансамблева), сольна (фортепіанна).
4. Вокальна музика: хорова (виконується хоровими колективами а cappella, або із інструментальним супроводом), ансамблева, соло з акомпанементом.
5. Вокально-інструментальна музика: кантати, ораторії, вокально-інструментальні ансамблі.
6. Театральна музика : опери, балети, оперети, музика для драматичного театру, музика для кіно.

Не менш розповсюджена класифікація жанрів за так званим «жанровим змістом» і «жанровим стилем» і виділяє такі групи:

1. культові та обрядові
2. масово-побутові
3. концертні
4. театральні

Існує також класифікація жанрів за змістовними ознаками:

1. Ліричні жанри
2. Епічні жанри
3. Концертні
4. Картинні (програмна музика)

Особливу увагу треба приділити жанрам, які виникли на перетині міжвидового діалогу мистецтв. Опера є одним із перших прикладів змішаного жанру, що поєднав музику, літературу, театр і живопис (через сценографію), ставши втіленням ідеї «відродження античної трагедії» та перетворившись на вершину академічного музичного театру. Вона виникла наприкінці XVI століття в Італії і, поступово, у різних країнах розвинулися свої національні школи: — італійська (Дж. Верді, Дж. Пуччіні), німецька (Р. Вагнер), французька (Ж. Б. Люлли, Ж. Бізе), українська (М. Лисенко, С. Гулак-Артемовський) та ін.

Оперета виникла у Франції у XIX столітті (Ж. Оффенбах, Ш. Лекок) як легша, більш побутова форма опери, що поєднала спів, діалоги, танець і гумор. Її особливість — чергування музичних і розмовних епізодів, легкий сюжет, близький до театру або комедії положень. Пізніше, у віденській школі (Ф. Легар, І.

Кальман), оперета збагатилася ліризмом, танцювальністю та національними мотивами, а у XX столітті стала безпосередньою попередницею мюзиклу.

Мюзикл — нова синтетична форма XX століття, що сформувалась у США на початку XX століття як жанр, що поєднав елементи оперети, драматичного театру, танцю та популярної музики тих часів. Його відмінність — демократичність, сучасна тематика, поєднання вокалу, акторської гри й хореографії в рівній мірі.

Сьогодні, крос-жанровість і міжвидовий діалог мистецтв виступають рушійною силою еволюції музичної культури, сприяючи появі гібридних жанрів, нових сценічних форматів і оновленню самої естетики музичного мистецтва.

Дослідники вважають, що з плином історії можна розрізнити три основні форми побутування музичного мистецтва. Це — синкретична, естетична та віртуальна форми.

1. Першу — **синкретичну форму** музикування визначає синхронізм творення, втілення та сприйняття музики. Це — найстаріша форма побутування музики. Музичний жанр виступає передусім як канон, що забезпечує відтворення відповідної певній традиції ситуації. Основною функцією жанру стає комунікативна функція

2. Друга — **естетична форма** з'явилася з розвитком нотного запису. Музичний жанр стає естетичним феноменом. Музичні твори подаються слухачеві. Цій формі характерне злиття строгої організації з чуттєво повноцінною звуковою та інтонаційною формою. Основною функцією жанру стають семантичні функції.

3. Третя — **віртуальна форма** (т. зв. **шизофонія**) виникла з появою та розвитком індустрії звукозапису, що призвела до розриву між виконанням та сприйняттям музики. Від попередніх форм побутування музики, шизофонічну форму відрізняє те, що музика може прослуховуватись слухачем практично в будь-якій ситуації. На зміну публіці приходять відокремлені слухачі. Основною функцією жанру стають структуротворчі функції, що часто призводить до плутанини понять жанру і стилю, особливо стосовно популярної музики. В багатьох випадках вдалішим терміном музикознавці вважають термін «музичний напрямок».

Поняття «**СТИЛЬ**» вживається у музикознавстві для визначення стійкої системи художньо-виразових ознак, яка характеризує авторську манеру, творчість певної національної школи, напрям чи епоху. Стил ь охоплює вибір ладогармонічних засобів, ритмо-метричної організації, тембрової палітри, фактури, формоутворення, особливостей інтерпретації, та визначає естетичні, інтонаційні та технічні параметри, характерні для:

- історичних епох (бароко, класицизм, романтизм, модернізм, постмодерн);
- національних шкіл (італійська, французька, українська, американська тощо);
- напрямів і течій (імпресіонізм, експресіонізм, мінімалізм);
- авторської індивідуальності (стил ь Гершвіна, Моцарта, Станковича).

Сучасна музична культура характеризується інтенсивним синтезом:

- академічна + популярна музика → симфонічний рок, кросовер;
- джаз + класика → Third Stream;
- фольклор + електроніка → етно-електроніка;
- театр + шоу-індустрія → мюзикли, рок-опера.

Це сприяє появі гібридних форм, які не вписуються у традиційну класифікацію.

Також з'являються нові поняття, одне з яких **Мегажанр** — це масштабне жанрове об'єднання, що включає багато внутрішніх різновидів, наприклад: академічна музика, популярна музика, джазова музика. **Субжанр**, навпаки — звужений жанровий тип із специфічним стил ьовим набором: поп-рок, фолк-метал, джаз-фанк, постмінімалізм у класичній музиці. Таким чином, жанрово-стил ьова структура музики є динамічною, реагує на зміни суспільства, технологій, естетики.

Тема 3. Класифікація жанрово-стил ьових ознак.

Самостійна робота - 14 годин.

Соціально-історичне підґрунтя та світогляд як важний чинник формування музичного мислення. Вплив промислової революції та технологічних досягнень на формування музичних стилів. Класифікація комплексу стил ьових ознак та умови

вживання поняття «стиль». Музично-виразні стильові ознаки, їх визначення та аналіз.

Стильові ознаки музичного мистецтва формуються під впливом широкого комплексу культурних, соціальних, історичних та технологічних чинників. Музика завжди є продуктом свого часу, опосередковано відображаючи світогляд епохи, суспільні тенденції, науковий прогрес, психологічні та філософські запити людини. Саме соціально-історичні умови визначають характер музичного мислення, сприяючи появі нових стильових напрямів та трансформації традиційних форм.

Важливу роль у формуванні стильової різноманітності відіграла промислова революція XVIII–XIX століть, яка спричинила кардинальні зміни в соціальній структурі суспільства, темпі життя та комунікації. Розвиток інструментобудування, виникнення концертної інфраструктури, удосконалення нотодрукування забезпечили масове розповсюдження музики й появу нових жанрів, орієнтованих на широку аудиторію. У XX–XXI століттях технологічні інновації — електроінструменти, звукозапис, цифрові технології, інтернет та штучний інтелект — відкрили безмежні можливості для творчих експериментів, призвівши до появи синтетичних і міжжанрових форм, таких як рок-опера, електроакустична музика, саунд-арт, саундтреки до відеоігор.

Класифікація стильових ознак передбачає їх аналіз за рівнями функціонування: індивідуальним (стиль композитора), колективним (стиль течії чи школи), історичним (стиль епохи).

До основних музично-виразних стильових ознак належать:

- інтонаційна специфіка (ладова основа, провідні мотиви, характерні мелодичні формули);
- гармонічна мова;
- ритміка та метроритмічна організація;
- фактура;
- принципи формоутворення (циклічність, варіаційність, імпровізаційність);
- темброва палітра та інструментація (традиційні чи інноваційні засоби

звукovidобування);

- виконавські прийоми (вокально-технічні та інструментальні особливості);
- семіотичний аспект (образність, асоціативність, символічність музичної мови).

Аналіз стильових ознак дозволяє усвідомити закономірності розвитку музики та забезпечує можливість точного жанрово-стильового визначення твору. Водночас стиль не є статичним явищем: у процесі культурної еволюції він постійно оновлюється, вбираючи зовнішні впливи та розвиваючись відповідно до художніх пошуків часу. Саме тому сучасне музичне мистецтво вирізняється полістилістикою, де взаємодіють класична традиція, елементи фольклору, масової культури та новітні технологічні експерименти.

Тема 4. Виконавський стиль та інтерпретація.

Самостійна робота - 20 годин.

Основні чинники впливу на створення виконавської інтерпретації.

Історичний період виникнення твору, як важливий чинник створення виконавської інтерпретації твору. Прочитання нотації та ремарок композитора. Аналіз форми, фактури, гармонії. Добір та вибудова артикуляційних засобів виразності. Власне бачення та втілення інтерпретації.

Виконавський стиль і музична інтерпретація є ключовими складовими творчого процесу музиканта, що визначають унікальність виконання та його художню цінність. Інтерпретація розглядається як свідомий творчий процес втілення композиторського задуму через призму особистісного світогляду виконавця. Вона поєднує раціональний аналітичний підхід і емоційно-інтуїтивне переживання музичного матеріалу.

Одним із головних чинників, що впливають на створення виконавської інтерпретації, є історичний контекст виникнення твору. Музика кожної епохи має власну систему естетичних орієнтирів, норм та виконавських традицій. Знання історії епохи, стилю композитора та соціокультурного контексту формує не лише загальне уявлення про дух часу, але й визначає систему виконавських прийомів,

що забезпечують автентичність інтерпретації. Для кожного історичного періоду характерна власна інтонаційна мова, ладо-гармонічна система, метроритмічна організація тип фактурного мислення та формоутворення, які мають бути враховані під час роботи над твором.

Так, у бароковій музиці домінує принцип, що передбачає цілісність емоційного стану протягом розділу чи частини. Інтерпретація творів цього часу вимагає контрольованої динамічної шкали, чіткої артикуляції, риторичної фразировки та уваги до басо континуо як гармонічного стрижня.

Класичний стиль відзначається раціональною симетрією форми, тематичною контрастністю та прозорістю фактури; отже, виконавець має прагнути балансу між динамічними площинами, логічного розподілу музичних фраз, ясності штрихів та точного дотримання метроритмічної пульсації.

У романтичному стилі на перший план виходить пластичність мелодичної лінії, гармонічна насиченість, агогічна свобода та розширення тембрового діапазону. Відповідно, виконавська інтерпретація вимагає індивідуалізованого звукового моделювання, роботи з тонким нюансуванням, інтонаційної драматургії та варіативної темпової організації.

Важливою складовою інтерпретації є робота з нотним текстом — ретельне прочитання нотації та ремарок композитора. Артикуляційні, динамічні, темпові й агогічні позначення несуть у собі ключ до розуміння задуму автора. Однак нотний запис не є абсолютним — виконавець має прочитати підтекст, відчувати підтекстову інтонацію, виявити підтекстову драматургію.

Наступним етапом є аналітична робота з формою, фактурою та гармонією. Аналіз музичного матеріалу допомагає усвідомити логіку розвитку тем, кульмінацій, гармонічних співвідношень, а також роль кожного елементу у створенні загальної художньої концепції. Такий аналіз є основою для вибору темпів, фразування, динамічних акцентів і виражальних засобів.

Особливе значення має добір артикуляційних засобів виразності — нюансів штрихів, дихання, фразування, динаміки та тембрових відтінків. Саме ці засоби формують індивідуальний виконавський почерк та забезпечують живе звучання твору.

Завершальним етапом є власне бачення виконавця, яке поєднує знання, досвід, інтуїцію та емоційну чутливість. Інтерпретатор створює особисту концепцію звучання, спираючись на композиторський текст, але водночас виявляючи власну художню позицію.

Виконавська інтерпретація — це синтез наукового аналізу, історичної обізнаності та особистісного самовираження митця, у результаті якого народжується нова, неповторна форма життя музичного твору.

Тема 5. Структура жанрово-стильового аналізу музичного твору.

Самостійна робота - 30 годин.

Формальний аналіз, контекстуальний аналіз. Оцінювання співвідношення між задумом композитора та виконавською інтерпретацією. Оцінка добору засобів музичної виразності, артикуляції та стилістичних нюансів. Порівняння інтерпретацій відомих виконавців.

Жанрово-стильовий аналіз є одним із найважливіших інструментів професійного осмислення музичного твору. Його мета — визначення сукупності ознак, що формують художню ідентичність твору: жанрову природу, стильову належність, структурно-інтонаційну логіку та виконавську специфіку. Такий аналіз поєднує формальні, контекстуальні та інтерпретаційні рівні дослідження музичного матеріалу.

Формальний аналіз.

Формальний аспект передбачає вивчення структури твору як системи взаємодіючих елементів: тематизму, метроритміки, гармонії, фактури, тембрового розподілу та формотворчих принципів.

До основних завдань цього етапу належать:

- визначення форми музичного твору (період, тричастинна форма, сонатна форма, варіації, рондо, сюїтність, форма джазового стандарту, блюзовий квадрат тощо);
- виявлення тематичних і мотивних зв'язків, способів розвитку інтонаційного матеріалу;
- аналіз гармонічного плану, функціональної логіки тональних

співвідношень, засобів модуляції;

- оцінювання технічних складнощів виконання (інтервальні структури, поліфонічні елементи, динамічний та регістровий діапазон);
- дослідження ритмічної організації як носія драматургічної напруги та стильової своєрідності.

Результатом формального аналізу є розуміння архітектоніки твору та закономірностей його внутрішньої логіки, що стає основою для подальшої інтерпретації.

Контекстуальний аналіз.

Контекстуальний рівень аналізу спрямований на ідентифікацію історико-стильових параметрів твору. Тут розглядається:

- епоха створення та її естетико-філософські домінанти;
- жанрова функція твору в системі музичної культури свого часу;
- індивідуальний стиль композитора, особливості його письма, інтонаційно-мовні зразки;
- взаємозв'язки з іншими видами мистецтва — літературою, театром, живописом, кінематографом, якщо це релевантно для конкретного твору.

На цьому етапі формується розуміння задуму композитора, його художніх принципів, естетичних ідеалів та місця твору у ширшому культурному контексті.

Інтерпретаційно-виконавський аналіз.

Після аналітичного та контекстуального осмислення твору відбувається оцінювання виконавської інтерпретації. Завдання цього етапу полягає у співставленні:

- композиторського задуму та виконавської концепції;
- добору засобів виразності (динаміка, артикуляція, темп, агогіка, педалізація, штрихи тощо);
- стилістичної відповідності обраної інтерпретації історичному й жанровому контексту;
- психологічного змісту інтерпретації та її відповідності афектологічній природі музики.

Доцільним є також порівняльний аналіз із відомими виконавськими

трактуваннями — як історичними (у записах видатних інтерпретаторів минулого), так і сучасними. Це дає змогу визначити межу між традиційністю та новаторством, а також оцінити власну виконавську концепцію у контексті існуючої практики.

План розбору музичного твору

I. Загальні відомості

1. Назва твору, композитор, рік написання.
2. Жанр (пісня, арія, прелюдія, етюд, соната, тощо).
3. Інструментальний або вокальний склад.
4. Місце твору у творчості композитора.

II. Формальний (структурно-аналітичний) рівень

1. Форма твору: визначення типу (двочастинна, трьохчастинна, сонатна, варіаційна, рондо тощо).
2. Тематизм твору:
 - характеристика основних тем (головна, побічна, епізодична);
 - тип розвитку тематизму (послідовний, контрастний, варіаційний).
3. Гармонічний аналіз:
 - тональний план твору;
 - види модуляцій, альтерацій, нестійких функцій;
 - використання нетрадиційних гармонічних ходів (у сучасних стилях).
 - наявність гармонічних патернів та усталених гармонічних комбінацій (у джазовій та сучасній популярній музиці)
4. Фактура та поліфонічні елементи: тип викладу (гомофонно-гармонічна, поліфонічна, змішана).
5. Ритмометрична структура:
 - особливості метричної організації, ритмічних формул;
 - синкопи, пунктирні ритми, ритмічні остінато, характерні і нехарактерні ритмові комбінації, наявність поліритмії тощо.
6. Динамічні, артикуляційні, штрихові та агогічні позначення.
7. Технічні складнощі виконання (для вокаліста або інструменталіста):

- дихання, аплікатура, регістри, теситура, темброві переходи.

III. Контекстуальний (історико-стильовий) рівень

1. Історичний період і стильова належність твору.
2. Стиль композитора: основні риси музичної мови, типові інтонації, гармонічні формули, образна система.
3. Жанрова функція твору — побутова, концертна, театральна, сакральна, програмна тощо.
4. Культурний контекст:
 - взаємозв'язки з іншими видами мистецтва (літературою, живописом, театром);
 - соціально-філософський або естетичний підтекст епохи.

IV. Інтерпретаційно-виконавський рівень

1. Задум композитора: визначення основної ідеї та афекту твору.
2. Виконавська концепція:
 - темпова та динамічна шкала;
 - фразування, дихання, тембральні фарби, артикуляція тощо;
3. Відповідність інтерпретації історико-стильовим особливостям.
4. Порівняння з іншими відомими інтерпретаціями (записи, ноти, традиції).
5. Власне виконавське бачення:
 - художня мета виконання;
 - вибір засобів виразності;
 - психологічна характеристика образу.

V. Узагальнення

1. Висновки щодо жанрово-стильової природи твору.
2. Визначення провідних елементів музичної мови, які формують його художній стиль.
3. Обґрунтування власної виконавської інтерпретації.

4. Значення твору у розвитку жанру, національної або світової музичної культури.

Тема 6. Українська музична культура у контексті загального жанрово-стильового розвитку.

Самостійна робота - 20 годин.

Особистий шлях розвитку та відокремлення Української сучасної музики у радянський історичний період. Специфічні жанрово-стильові ознаки сучасної української музичної культури. Ознаки впливу та глобалізації української академічної та популярної музики. Розгляд окремих сучасних музичних творів та виконавців.

Українська музична культура є складним феноменом, що розвивався у межах взаємодії фольклорних традицій, церковно-професійного мистецтва, європейських стильових течій та власних національних інтонаційних архетипів. Її жанрово-стильова еволюція охоплює три головні історичні етапи — дорадянський, радянський та сучасний — кожен із яких зумовив формування нових естетичних моделей і виконавських парадигм.

1. Дорадянський період: становлення національної професійної школи

Початки української професійної музики сягають доби бароко та козацького Ренесансу (XVII–XVIII ст.), коли розвивалося багатоголосся духовного співу та партесний стиль. Центрами музичного життя були Київ, Чернігів, Львів, де діяли школи Києво-Могилянської академії, які поєднували богословську, філософську і музичну освіту.

Формується партесний концерт — поліфонічна вокально-хорова форма, в якій поєднано сакральну риторику з емоційною експресією, — жанр, що став українським внеском у розвиток східноєвропейського бароко.

У XIX столітті відбувається національне пробудження в музиці, яке співвідноситься з європейськими процесами романтизму. Творчість Миколи Лисенка стала фундаментом української композиторської школи — він систематизував народну пісенність, створив зразки опери («Наталка Полтавка», «Тарас Бульба»), хорових кантат («Б'ють пороги», «На вічну пам'ять Котляревському») та камерно-вокальної лірики.

Паралельно працюють Михайло Вербицький, Семен Гулак-Артемівський, Петро Ніщинський, Микола Аркас, Кирило Стеценко, Яків Степовий, які розвивали українську мелодику в контексті європейського романтичного стилю.

Характерними ознаками дорадянського етапу стали:

- мелодико-інтонаційна спорідненість із фольклором, ладова гнучкість (міксолідійський, дорійський, мажорно-мінорний синкретизм);
- переважання вокально-хорових жанрів як форм національного самовираження;
- лірико-драматичний тип музичного мислення, властивий українській психології та поетиці;
- поєднання національного змісту з європейською формою — ознака зрілого романтизму другої половини XIX – початку XX століття.

Наприкінці XIX — на початку XX ст. у творчості Миколи Леонтовича, Станіслава Людкевича, Олександра Кошиця, Якова Яциневича формується тип національного модерну, що поєднав імпресіоністичні барви, хорову поліфонію й народну інтонаційність. Саме цей синтез став передумовою розвитку української музики XX століття.

2. Радянський період: суперечність між традицією й ідеологією

У радянську добу (1920–1980-ті рр.) розвиток української музики відбувався в умовах державного контролю та централізованої культурної політики. Панівним був принцип соціалістичного реалізму, який обмежував творчу свободу, але водночас стимулював розвиток системи музичної освіти, мережі консерваторій, філармоній, хорів і оркестрів.

Попри ідеологічні обмеження, саме тоді відбулося професійне становлення української композиторської школи.

Творчість Левка Ревуцького, Бориса Лятошинського, Костянтина Данькевича започаткувала інтонаційний синтез народної пісенності та сучасних композиторських технік.

Пізніше з'явилася «київська школа» (Євген Станкович, Валентин Сильвестров, Мирослав Скорик, Леонід Грабовський), яка вивела українську музику на рівень європейського модернізму. Для їхньої творчості характерне:

- використання алеаторики, поліфонічних технік, сонористичних ефектів;
- експресивна інтонаційна драматургія, близька до психологізму романтизму;
- збереження фольклорної інтонаційної бази навіть у найрадикальніших експериментах.

3. Сучасний період: незалежність і жанрово-стильовий плюралізм

Після 1991 року українська музика переживає естетичну децентралізацію — відбувається одночасне існування академічних, етнічних, джазових, електронних і поп-напрямів.

У сучасній популярній музиці помітні такі риси:

- синтез етнічного та електронного звучання (Go_A, ONUKA, DakhaBrakha);
- індивідуалізація виконавського стилю як форми авторського висловлення (Jamala, The Hardkiss, Jerry Heil, alyona alyona);
- використання української мови як культурного маркера;
- поєднання традиційної ладовості з глобальними електронними технологіями.

В академічному секторі з'являються експериментальні проекти (Роман Григорів, Ілля Разумейко, Алла Загайкевич), що інтегрують електроакустичну музику, візуальні медіа й театральність у єдину синкретичну форму.

Сучасна українська музика характеризується відкритою жанровою структурою, у якій переплітаються неокласика, мінімалізм, саунд-дизайн, етноф'южн та поп-авангард. Це формує нову модель — «інтеркультурного модерну», у якому локальне й глобальне співіснують на рівних правах.

Українська музична культура пройшла шлях від національно-романтичного самоствердження до постмодерної багатостильовості, від партесного багатоголосся до цифрової музики XXI століття.

Її розвиток демонструє безперервність інтонаційного коду — фольклор, вокальність, мелодизм, ліризм і глибинна емоційність залишаються постійними

ознаками українського музичного мислення.

Сьогодні українська музика — це не периферія, а активний учасник світового жанрово-стильового процесу, який формує власну культурну суб'єктність, інтегруючи традицію, новаторство й гуманістичний зміст у глобальний контекст сучасного мистецтва.

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ПИТАНЬ.

Тема 1. Поняття «Стиль» і «Жанр». Категорії стилю музичного мистецтва

1. Який із наведених термінів визначає індивідуальну манеру композитора або виконавця?
 - a) Жанр
 - b) Стиль
 - c) Форма
 - d) Тональність
2. Жанр у музиці — це:
 - a) Художній напрям епохи
 - b) Тип твору, визначений функцією, формою та змістом
 - c) Система гармонічних засобів
 - d) Особистісна інтонаційна мова
3. До основних категорій стилю належать:
 - a) Епохальний, національний, індивідуальний, виконавський
 - b) Темповий, динамічний, ладовий, ритмічний
 - c) Літературний, філософський, драматичний, сценічний
 - d) Класичний, романтичний, експресіоністичний
4. Хто з теоретиків музики запровадив поняття «інтонаційний стиль»?
 - a) Б. Асаф'єв
 - b) А. Шенберг
 - c) Л. Мазель
 - d) К. Орф

Тема 2. Жанрово-стильова структура музичного мистецтва

5. Який із компонентів визначає жанрово-стильову єдність твору?
 - a) Динамічний план
 - b) Поєднання змісту, форми й функції
 - c) Кількість частин
 - d) Оркестровка

6. Який із наведених жанрів належить до синтетичних?

- a) Соната
- b) Мюзикл
- c) Прелюдія
- d) Інтермецо

7. У структурі музичного мистецтва поняття «рід» означає:

- a) Суголосся епічному, ліриці або драмі
- b) Музичний інструментальний склад
- c) Розмір твору
- d) Тематичний контраст

8. Міжжанрові зв'язки у сучасній музиці проявляються через:

- a) Ізоляцію стилів
- b) Синтез академічного, естрадного і народного начал
- c) Збереження єдиної гармонічної системи
- d) Виключення вокальних форм

Тема 3. Класифікація жанрово-стильових ознак

9. Соціально-історичний чинник впливає на стиль через:

- a) Тональну мінливість
- b) Світогляд і естетичну позицію композитора
- c) Темп і метроритм
- d) Розміри ансамблю

10. До комплексу стильових ознак не належить:

- a) Гармонічна організація
- b) Рівень технічної складності
- c) Темброва палітра
- d) Фактурна структура

11. Термін «інтонаційний комплекс епохи» означає:

- a) Типові гармонічні зв'язки конкретного композитора
- b) Сукупність звукових зворотів, що відображають дух часу
- c) Розвиток поліфонії в певному жанрі
- d) Метроритмічну формулу мелодії

12. Який чинник найбільше вплинув на формування нових стилів у XX ст.?

- a) Релігійна уніфікація
- b) Технологічні досягнення і засоби звукозапису
- c) Впровадження античних принципів

d) Мовна політика

Тема 4. Виконавський стиль та інтерпретація

13. Що є головним у виконавській інтерпретації?

- a) Віртуозність
- b) Точне відтворення нотного тексту
- c) Творче осмислення композиторського задуму
- d) Темпова сталість

14. Який із наведених чинників має найбільший вплив на створення інтерпретації?

- a) Біографія композитора
- b) Історичний контекст і стильова система епохи
- c) Місце виконання
- d) Обсяг твору

15. Для виконавської практики бароко характерна:

- a) Агогічна свобода, риторичне фразування
- b) Повна динамічна рівність
- c) Суворе метричне відчуття
- d) Розімкнена форма без кадансів

16. Що означає поняття «власна виконавська концепція»?

- a) Дотримання авторського тексту без змін
- b) Раціональна побудова сценічної поведінки
- c) Особистісне художнє втілення твору через індивідуальні засоби виразності
- d) Вибір зручного темпу

Тема 5. Структура жанрово-стильового аналізу музичного твору

17. Формальний аналіз передбачає:

- a) Визначення жанрової функції
- b) Оцінку технічних складнощів, ритмічної структури, форми
- c) Визначення місця твору у культурі
- d) Порівняння інтерпретацій

18. Контекстуальний аналіз зосереджується на:

- a) Технічній майстерності виконавця
- b) Ідентифікації історичного періоду, жанру, стилю
- c) Звуковій палітрі
- d) Аплікатурних рішеннях

19. До елементів виконавсько-аналітичного рівня належить:

- a) Гармонічний план твору
- b) Добір засобів виразності та оцінка інтерпретацій
- c) Визначення форми
- d) Вибір тональності

20. Порівняння з іншими інтерпретаціями твору дає можливість:

- a) Визначити метроритм
- b) Оцінити традиційність або новаторство виконання
- c) Підрахувати кількість тем
- d) Знайти помилки у нотному тексті

Тема 6. Українська музична культура у контексті жанрово-стильового розвитку

21. Який жанр став провідним у музичному бароко України?

- a) Кантата
- b) Партесний концерт
- c) Фуга
- d) Симфонія

22. Хто з українських композиторів є представником національного романтизму XIX століття?

- a) Микола Лисенко
- b) Дмитро Бортнянський
- c) Ігор Стравінський
- d) Олександр Кошиць

23. Для «київської школи» композиторів другої половини XX ст. характерно:

- a) Використання фольклорних інтонацій і технік модернізму
- b) Відмова від національної тематики
- c) Повернення до класичних сонатних форм
- d) Перевага вокально-хорових жанрів

24. Які риси властиві сучасній українській популярній музиці?

- a) Суворий академізм
- b) Етнічна інтонаційність і технологічна експериментальність
- c) Відмова від української мови
- d) Наслідування лише західного саунду

25. Глобалізаційний вплив на українську музику проявляється у:

- a) Відокремленні національних шкіл

- b) Синтезі академічних і популярних стилів
- c) Відмові від фольклору
- d) Уніфікації лише європейських форм

Додаткові аналітичні питання (відкритого типу)

- 26. Поясніть, у чому полягає взаємозв'язок між жанром і стилем у музичному мистецтві.
- 27. Які головні етапи історичного розвитку жанрово-стильової системи можна виділити?
- 28. Як змінилися критерії інтерпретації музичного твору в ХХІ столітті?
- 29. У чому полягає специфіка жанрово-стильового аналізу вокальних творів порівняно з інструментальними?
- 30. Які ознаки національного інтонаційного коду простежуються у сучасній українській академічній і популярній музиці?

Приклад аналізу музичного твору.

Твір: Карл Орф – *Carmina Burana* (1937)

Жанр: кантата для солістів, хору, дитячого хору та оркестру

Мова: латинська, середньовісньонімецька

Стиль: неокласицизм із елементами неопримітивізму та театралізованої ритуальності.

Тривалість: близько 60 хвилин

I. Загальні відомості та контекст створення

Кантата *Carmina Burana* створена Карлом Орфом у 1935–1936 рр. за мотивами середньовічної збірки вагантських пісень ХІІІ століття, знайденої в монастирі Бенедиктбойрен (Баварія). Назва означає «Пісні з Бойрена». Цикл об'єднано у тричастинну драматургічну арку: «Fortuna Imperatrix Mundi» → «In Taberna» → «Cour d'Amours», із репризою першої частини наприкінці.

У творі Орф звертається не лише до текстів середньовічного походження, а й до первинних архетипів людських емоцій — долі, пристрасті, плоті, природи, фатуму. Сам композитор визначав свій стиль як «Theatrum Mundi» — «театр світу», де музика, слово і рух поєднуються в єдину синкретичну дію.

II. Жанрово-стильові ознаки

1. Жанрова природа:

Твір стоїть на межі ораторіальної кантати та сценічної дії, поєднуючи академічну

форму з театралізованою експресією. Орф відмовляється від симфонічного розвитку — натомість будує структуру на ритуальному повторі, остінатності, ритмічній формульності.

2. Стильові риси:

- Неопримітивізм: простота гармонії, діатонізм, використання антифункційної тональності;
- Ритмічний імпульс як конструктивний елемент (ударні інструменти грають провідну роль);
- Хоровий монолог — колективне звучання як символ долі чи спільноти;
- Відмова від суб'єктивного романтичного вираження на користь архетипічного, колективного начала.

3. Інтонаційна основа:

Орф свідомо звертається до ладових структур середньовічного походження — дорійського, фрігійського, міксолідійського, що надає музиці «архаїчної сили». Водночас у ритміці й синкопах відчутні впливи XX століття — близькість до Стравінського («Весна священна»).

4. Форма і драматургія:

Кантата має циклічну форму з наскрізною аркою:

- «O Fortuna» (вступ і фінал) — образ колеса долі, символ невблаганного часу;
- «Primo vere» — пробудження природи, танцювальні ритми;
- «In Taberna» — сцена розгулу, чоловічий хор, сатирична драматургія;
- «Cour d'amours» — ліричне возвеличення кохання, кульмінація в арії «Dulcissime»;
- Реприза «O Fortuna» — повернення до колективного архетипу фатуму.

III. Виконавсько-інтерпретаційний аспект

1. Вокальні партії:

Вимагають граничного динамічного контрасту — від шепоту дитячого хору до монументального tutti. Солісти (сопрано, тенор, баритон) уособлюють архетипи — Чуттєвість, Молодість, Доля.

Для інтерпретації важливо зберегти ритуальний характер тексту — чітку дикцію, пульсуючу енергію, без надмірної сентиментальності.

2. Інструментальний супровід:

Оркестровка базується на ударних групах (великі барабани, там-тами, дзвони, тарілки), які утворюють ритуальний «танцювальний каркас». Струнні та духові часто відіграють роль тла, а не носія теми.

3. Диригентська інтерпретація:

Ключова — ритмічна архітектоніка та баланс між хоральними й оркестровими

групами виконавців.

Приклади взірцевих інтерпретацій:

- Герберт фон Караян (Берлінська філармонія, 1966) — монументальна, статуарна трактовка.
- Рікардо Муті (Філадельфія, 1981) — більш динамічна, «пульсуюча».

IV. Стильова інтерпретація у контексті XX століття

Carmina Burana постає як один із символів неокласицизму XX століття, у якому поєдналися архаїчні елементи (ладовість, ритуальність, повторність) із сучасною звуковою експресією.

Цей твір є реакцією на кризу романтичного індивідуалізму — Орф повертає музиці колективну, театральну та сакральну функцію.

У контексті жанрово-стильової типології твір стоїть на перетині:

- кантати та хорової симфонії,
- народного ритуалу та сценічного видовища,
- міфологічного архетипу та сучасного звукового театру.

V. Висновок

Carmina Burana Карла Орфа — це не просто кантата, а синкретична музично-театральна картина, де об'єднуються жанрові риси ораторії, балету та середньовічної містерії.

Вона втілює архетип «вічного кола життя» через ритм, колективну енергію й первинну інтонацію.

Твір демонструє перехід від індивідуального ліризму до масового, архетипічного стилю, який став визначальним для музичного театру XX століття.

Рекомендована література :

1. Дрожжина Н. Г. Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика. Харків: Естет Принт, 2019. 336 с.
2. Дячук Н. І. Тексти лекцій з курсу «Історія зарубіжної музики» для студентів психолого-педагогічного факультету музичних груп. Полтава : ПДПУ імені В.Г. Короленка, 2009 р. 103 с.
3. Іонов В. І. Категорії жанру і стилю у контексті історіографічного дослідження музично-творчого процесу. *Культура і Сучасність*. 2014. № 2. С. 88–94.
4. Коменда О. Музикознавчі інтерпретації поняття стилю. *Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії*. зб. наук. пр. Вип. 9. 2009. С. 113–118.
5. Мостова Ю. В. Театралізація хорових творів як метод художньої інтерпретації : дис. ... канд. мистецтвозн.: 17.00.01. Харків, 2003. 172 с.

6. Семотюк О. П. Сучасний словник іншомовних слів. 2-ге вид., доп. Харків : Видавництво «Ранок», 2008. 688 с.
7. Сердюк О. В. Українська музична культура: від джерел до сьогодення. Харків : Основа, 2002. 400 с.
8. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю. Навч. посібник. Київ: Муз. Україна, 1998. 367 с.
9. Щербініна О. М. Теорія та практика музичного стилю: Навчально-методичний посібник. Ніжин : НДУ, 2006. 87 с.
10. Щербініна О. М. Формування музично-стильових уявлень майбутніх учителів музики у процесі інструментально-виконавської підготовки : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2005. 241 с.
11. Юцевич Ю. Є. Музика. Словник - довідник. Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2003. 689 с

Інтернет-ресурси :

1. Карась Г. В. Еволюція художніх стилів в музичному мистецтві. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 103 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/3687.pdf> (дата звернення: 22.07.2025).
2. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>. (дата звернення: 22.07.2025).
3. Нотна бібліотека західної естрадно-джазової музики Hal Leonard. URL : <https://www.halleonard.com/> (дата звернення: 22.07.2025).
4. Каталог трансляцій музичних шоу та Бродвейських мюзиклів. URL : <https://www.mtishows.com/> (дата звернення: 22.07.2025).
5. Online бібліотека. URL : <https://www.scribd.com/home> (дата звернення: 22.07.2025).
6. Платформа You-tube. URL : <https://www.youtube.com/> (дата звернення: 22.07.2025).
7. Енциклопедія сучасної України. URL : <https://esu.com.ua/> (дата звернення: 22.07.2025).
8. Електронна бібліотека «Культура України». URL : <https://elib.nlu.org.ua/> (дата звернення: 22.07.2025).
9. Національна освітня платформа. URL : <https://vseosvita.ua/> (дата звернення: 22.07.2025).
10. Жанри популярної музики - Інтерактивна схема взаємозв'язків. URL : <http://wido.vpndns.org/popgenres.html/> (дата звернення: 22.07.2025).
11. Genealogy and history of popular music. Інтерактивна музична карта. URL : <https://musicmap.info/> (дата звернення: 22.07.2025).
12. Pop Culture Madness. Бібліотека найпопулярніших пісень від 1920-х

років до сьогодні. URL : <https://popculturemadness.com/1987-top-ten-music-charts/> (дата звернення: 22.07.2025).

13. Daily Vault. Огляди музичних альбомів. URL : <http://dailyvault.com/> (дата звернення: 22.07.2025).

14. Way Back Machine. Музичний архів Єльського університету. URL : http://www.library.yale.edu/musiclib/about_library.htm (дата звернення: 22.07.2025).

Хрестоматії

Твори для написання анотацій та порівняльних характеристик рекомендовано обрати з наступних збірок.

1. Перлини української народної пісні [упоряд. М. Гордійчук]. Київ: Музична Україна, 1991.
2. Українські народні думи та пісні. Київ: Музична Україна, 1990.
3. Українські популярні пісні-романси. Збірник : [упоряд. і муз.ред. Р. Стефанко]. Львів : Сполом, 2002.
4. Улюблені пісні.[упоряд. Г. Ніколаєва] Київ: Музична Україна, 1988.
5. Майборода П. Я прийду до тебе з піснею : вибрані вокальні твори . Київ : Музична Україна, 2008.
6. All of the jazz standard Vol 1. Tokyo, Zen-On Music Co.
7. Chuck Sher.The Standards Real Book.Sher Music Co. 2000.
8. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 4 Pop Rock. 50 с.
9. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 9 Punk Rock. 53 с.
10. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 14 Blues Rock. 81 с.
11. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 15 R&B. 45 с.
12. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 18 Acoustic Rock. 70 с.
13. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 19 Soul. 46 с.
14. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 26 Elvis Presley. 42 с.
15. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 38 Blues. 60 с.
16. Hal Leonard. Guitar - play along Vol 52 Funk. 52 с.
17. Larry Fridie. James Brown-All time Greatest Hits.Hal Leonard. 1995. 77 с.
18. Latin Real Book. Sher Music Co. 1997.
19. Mark Taylor. Antonio Carlos Jobim and the art of Bossa Nova. New York: Hal Leonard, 2002
20. 100 Jazz & Blues Greats. New York: Wise Publications. 1987
21. Pop/Rock Anthology. Hal Leonard. 2000.
22. Sy Feldman. The Best In Broadway Sheet Music. Warner Bros. Publication 2001.

Перелік музичних вистав, кінострічок та шоу для ознайомлення

1. 42-га вулиця / 42nd Street; (1933)
2. Циліндр / Top Hat; (1935)
3. Плавучий театр / Show Boat; (1936)
4. Час свінгу/Swing Time; (1936)
5. Чарівник країни Оз/ The Wizard of Oz; (1939)
6. Янки Дудл Денді / Yankee Doodle Dandy; (1942)
7. Зустрінь мене у Сент-Луїс / Meet Me in St. Louis; (1944)
8. Звільнення у місто / On the Town; (1949)
9. Американець у Парижі / An American in Paris; (1951)
10. Співаючи під дощем / Singin' in the rain; (1952)
11. Джентельмени обирають блондинок/Gentlemen Prefer Blondes; (1953)
12. Театральний фургон / The Band Wagon; (1953)
13. Сім наречених для сімох братів/ Seven Brides for Seven Brothers; (1954)
14. Зірка народилась / A Star Is Born; (1954)
15. Хлопці та Ляльки / Guys and Dolls; (1955)
16. Король та я / The King and I; (1956)
17. До побачення, Пташка/ Bye Bye Birdie (1958)

18. Олівер!/Oliver!; (1960)
19. Вестсайдська історія / West Side Story; (1961)
20. Моя чудова леді / My Fair Lady; (1964)
21. Мэрі Поппінс / Mary Poppins; (1964)
22. Шербурські парасольки / Les Parapluies de Cherbourg; (1964)
23. Звуки музики / The Sound of Music; (1965)
24. Такі, як ми/The Likes of Us; (1965)
25. Анатомія Поп - музики: музичний вибух/ Anatomy of Pop: The Music Explosion;
(1966)(Документальна стрічка)
26. Дуже сучасна Міллі/Thoroughly modern Millie; (1967)
27. Смішне дівчисько / Funny Girl; (1968)
28. Хелло, Доллі!/Hello, Dolly!; (1969)
29. Мила Чаріті/ Sweet Charity; (1969)
30. Ісус Христос — суперзірка/Jesus Christ Superstar; (1970)
31. Безглуздя/ Follies; (1971)
32. Кабаре / Cabaret; (1972)
33. Годспелл/Godspell; (1973)
34. Мак и Мейбл/ Mack and Maybel (1974)
35. Дживс/Jeeves; (1975)
36. Евіта/Evita; (1976)
37. Нью-Йорк, Нью-Йорк!/New York, New York; (1977)
38. Бриолін / Grease; (1978)
39. Віз/The Wiz; (1978)
40. Розкажи мені у Неділю/Tell Me On a Sunday; (1979)
41. Весь цей джаз / All That Jazz; (1979)
42. Волосся/Hair; (1979)
43. Суїни Тодд/Sweeney Todd (1979)
44. Кішки/Cats; (1981)
45. Пісня та танець/ Song & Dance; (1982)
46. Зірковий експрес/ Starlight Express; (1984)
47. Сестро, дій! / Sister Act; (1992)
48. Бульвар Сансет/Sunset Boulevard; (1993)
49. Сестро дій 2!/Sister Act II (1993);
50. Антологія Бітлз/The Beatles Antology; (1995)
51. Усі кажуть, що люблю тебе /Everyone Says I Love You; (1996)
52. Джекилл и Хайд/Jekyll & Hyde; (1997)
53. Вільний/Footloose; (1998)
54. Нотр-Дам де Пари / Notre-Dame de Paris; (1998)
55. Ісус Христос — суперзірка/Jesus Christ Superstar; (2000)
56. Мулен Руж! / Moulin Rouge!;(2001)
57. Джаз/Jazz; (2001) (Документальний серіал 12 серій)
58. Чикаго / Chicago; (2002)
59. Вулиця Кью/ Avenue Q; (2003)
60. Злюка/Wicked; (2003)
61. Блюз/The Blues; (2003) (Документальний серіал 7 серій)
62. Привід опери / The Phantom of the Opera; (2004)
63. Рей/Ray; (2004)
64. Бродвей: Американський мюзикл/Broadway: The American Musical; (2004)
(Документальний серіал 6 серій)
65. Богема/Rent; (2005)
66. Лак для волосся /Hairspray; (2007)
67. Мамма МІА!/ Mamma Mia!;(2008)
68. Бурлеск /Burlesque;(2010)
69. Гарна робота/Nice work if you can get it (2012)

70. Історія музики Говарда Гудала/Howard Goodall's Story of Music; (2013) (Документальний серіал 6 серій, студія BBC)
71. Стівен Уорд/ Stephen Ward; (2013)
72. Останні п'ять років/ The last five years (2015)
73. Ла Ла Ленд/La La Land; (2016)
74. Найвеличніший шоумен/The Greatest Showman; (2017)
75. Богемська рапсодія/Bohemian Rhapsody; (2018)
76. Респект/Respect; (2021)

Орієнтовний перелік

всесвітньо відомих музичних творів для жанрово-стильового аналізу.

Епоха Бароко (XVII – початок XVIII ст.)

- Johann Sebastian Bach – Brandenburg Concertos
- J. S. Bach – The Well-Tempered Clavier (клавирні прелюдії та фуґи)
- J. S. Bach – Toccata and Fugue in D minor
- Antonio Vivaldi – The Four Seasons
- Arcangelo Corelli – Concerto Grosso Op. 6 No. 8 («Christmas»)
- George Frideric Handel – Messiah (ораторія)
- Domenico Scarlatti – Keyboard Sonatas
- Henry Purcell – Dido and Aeneas

Класицизм (XVIII ст.)

- Joseph Haydn – Symphony No. 94 «Surprise»
- Haydn – String Quartet Op. 76 No. 3 «Emperor»
- W. A. Mozart – Symphony No. 40 in G minor
- Mozart – Clarinet Concerto in A major
- Mozart – Piano Concerto No. 21
- Mozart – Eine kleine Nachtmusik
- Ludwig van Beethoven – Symphony No. 5
- Beethoven – Piano Sonata No. 14 «Moonlight»
- Beethoven – String Quartet No. 14 in C-sharp minor, Op. 131

Романтизм (XIX ст.)

- Franz Schubert – String Quintet in C major, D.956
- Schubert – Ave Maria
- Frédéric Chopin – Ballade No. 1 in G minor
- Chopin – Nocturne in E-flat major, Op. 9 No. 2
- Felix Mendelssohn – Violin Concerto in E minor
- Franz Liszt – Hungarian Rhapsody No. 2
- Johannes Brahms – Piano Quintet in F minor, Op. 34
- Giuseppe Verdi – La Traviata
- Richard Wagner – Tristan und Isolde
- Pyotr Ilyich Tchaikovsky (емігрант) – Swan Lake
- Camille Saint-Saëns – Carnival of the Animals
- Antonín Dvořák – Symphony No. 9 «From the New World»
- Edvard Grieg – Piano Concerto in A minor

Камерна та інструментальна музика XIX–XX ст.

- Robert Schumann – Kinderszenen (Scenes from Childhood)
- Johannes Brahms – Violin Sonata No. 3 in D minor
- César Franck – Violin Sonata in A major
- Claude Debussy – Suite bergamasque (Clair de Lune)

- Maurice Ravel – String Quartet in F major
- Gabriel Fauré – Piano Quartet No. 1 in C minor
- Sergei Rachmaninoff (ємігрант) – Prelude in C-sharp minor
- Béla Bartók – Music for Strings, Percussion and Celesta
- Igor Stravinsky (ємігрант) – Petrushka
- Paul Hindemith – Sonata for Viola and Piano

XX ст. — Модернізм, Джаз, Мюзикл, Кіно

- George Gershwin – Rhapsody in Blue
- Leonard Bernstein – West Side Story
- Cole Porter – Anything Goes
- Richard Rodgers – The Sound of Music
- Kurt Weill – The Threepenny Opera
- Carl Orff – Carmina Burana
- Aaron Copland – Appalachian Spring
- Andrew Lloyd Webber – The Phantom of the Opera
- Stephen Sondheim – Sweeney Todd
- Ennio Morricone – The Mission (Gabriel's Oboe)
- John Williams – Star Wars Main Theme
- Hans Zimmer – Time (Inception)

Сучасна доба (кін. XX – XXI ст.)

- Philip Glass – Glassworks
- Arvo Pärt – Spiegel im Spiegel
- Karl Jenkins – Adiemus
- Ludovico Einaudi – Nuvole Bianche
- Alan Menken – Beauty and the Beast
- Elton John – The Lion King
- Hans Zimmer – Interstellar (Main Theme)
- John Williams – Schindler's List Theme

Ранні джазові та свінгові стандарти (1920–1940-ті)

- Duke Ellington – Mood Indigo (1930)
- Duke Ellington / Billy Strayhorn – Take the «A» Train (1941)
- Glenn Miller – In the Mood (1939)
- Fats Waller – Ain't Misbehavin' (1929)
- Count Basie – One O'Clock Jump (1937)
- George Gershwin – Summertime (1935, з опери Porgy and Bess)
- Harold Arlen – Stormy Weather (1933)
- Cole Porter – Night and Day (1932)
- Richard Rodgers – My Funny Valentine (1937)
- Irving Berlin – Cheek to Cheek (1935)

Бібоп і постбіоп (1940–1950-ті)

- Charlie Parker – Confirmation (1946)
- Dizzy Gillespie – A Night in Tunisia (1942)
- Thelonious Monk – 'Round Midnight (1944)
- Miles Davis – Donna Lee (1947)
- Bud Powell – Un Poco Loco (1951)
- John Lewis – Django (1954, Modern Jazz Quartet)

Cool Jazz, Hard Bop, Modal (1950–1960-ті)

- Miles Davis – So What (1959)
- Miles Davis – All Blues (1959)

- Dave Brubeck – Take Five (1959)
- John Coltrane – Naima (1960)
- Horace Silver – Song for My Father (1964)
- Cannonball Adderley – Mercy, Mercy, Mercy (1966)

Вокальні джазові стандарти (1930–1970-ті)

- Ella Fitzgerald – Misty (Erroll Garner, 1954)
- Billie Holiday – God Bless the Child (1941)
- Sarah Vaughan – Lullaby of Birdland (1952)
- Frank Sinatra – Fly Me to the Moon (1954)
- Nina Simone – My Baby Just Cares for Me (1958)
- Nat King Cole – Route 66 (1946)
- Louis Armstrong – What a Wonderful World (1967)

Fusion, Smooth Jazz, Contemporary (1970-2000-ті)

- Herbie Hancock – Chameleon (1973)
- Weather Report – Birdland (1977)
- Chick Corea – Spain (1972)
- George Benson – On Broadway (1978)
- Pat Metheny – Are You Going with Me? (1982)
- Al Jarreau – We're in This Love Together (1981)
- Diana Krall – The Look of Love (2001)

Сучасні джазові інтерпретації (XXI ст.)

- Norah Jones – Don't Know Why (2002)
- Esperanza Spalding – I Know You Know (2008)
- Gregory Porter – Liquid Spirit (2013)
- Snarky Puppy – Lingus (2014)
- Jacob Collier – All Night Long (2020, live arrangement)

XIX ст. — становлення української композиторської школи

- Семен Гулак-Артемівський – Запорожець за Дунаєм (опера)
- Микола Лисенко – Наталка Полтавка (опера)
- Микола Лисенко – Елегія, Гопак, Думка-Шумка (фортепіанні п'єси)
- Микола Лисенко – Молитва за Україну (хор)
- Дмитро Бортнянський – Хорові концерти №6, №9, №24
- Микола Ніщинський – Вечорниці (музика до п'єси Шевченка)
- Андрій Аркас – Катерина (опера)
- Станіслав Людкевич – Каменярі (кантата за І. Франком)

Перша половина XX ст. — модернізм і неофольклоризм - українська музика

- Микола Леонтович – Щедрик, Дударик, Ходить сон коло вікон
- Василь Барвінський – Українська сюїта для фортепіано
- Микола Колесса – Симфонія №1
- Анатолій Кос-Анатольський – Ой ти, дівчино, з горіха зерня (романс)
- Борис Лятошинський – Симфонія №3
- Георгій Майборода – Мілана (опера)
- Платон Майборода – Пісня про рушник
- Леся Дичко – Хорові концерти (Сонячний круг, Червона калина)
- Мирослав Скорик – Карпатський концерт
- Євген Станкович – Симфонія №3 «Я стверджуюсь» (на слова П. Тичини)
- Андрій Штогаренко – Українська рапсодія

Камерна та інструментальна музика (XX – XXI ст.) - українська музика

- Мирослав Скорик – Мелодія (з фільму Високий перевал)
- Євген Станкович – Камерна симфонія №3
- Валентин Сильвестров – Postludium, Silent Songs
- Леся Дичко – Партита для фортепіано
- Ігор Щербаков – Квартет №2
- Іван Карабиць – Симфонія №2 «Дніпро»
- Ганна Гаврилець – Ave Maria, Древо життя

Оперно-вокальна та театральна музика- українська музика

- Юлій Мейтус – Украдене щастя
- Борис Лятошинський – Щорс
- Георгій Майборода – Ярослав Мудрий
- Євген Станкович – Коли цвіте папороть (опера-балет)
- Мирослав Скорик – Мойсей
- Валентин Сильвестров – Requiem for Larissa (опера-реквієм)

Кіно- та популярна українська музика

- Володимир Івасюк – Червона рута, Водограй
- Олександр Білаш – Два кольори, Ясени
- Ігор Шамо – Києве мій, Пісня про матір
- Мирослав Скорик – Не топчть любов (джазова обробка)
- Платон Майборода – Рідна мати моя
- Володимир Губа – Музика до фільму «Тіні забутих предків»
- Євген Станкович – Музика до кіно «Високий перевал»
- Валентин Сильвестров – Музика до фільму «Київські фрески»

Сучасна доба (XXI ст.)- українська музика

- Валентин Сильвестров – Вечірня музика
- Ганна Гаврилець – Покаянний канон
- Олександр Щетинський – Concerto Grosso No. 2
- Віктор Камінський – Симфонія «Світло віри»
- Максим Коломієць – Oboe Concerto
- Іван Небесний – Танець вітру
- Алла Загайкевич – Electroacoustic Landscapes

Орієнтовний перелік деяких видатних діячів музичного мистецтва, творчість яких рекомендується для самостійного прослуховування та вивчення.

ВОКАЛЬНІ ТА ВОКАЛЬНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ГУРТИ: Acappella, Boswell Sisters, Camerata, Earth Wind & Fire, En Vogue, Incognito, Lambert Hendricks & Ross, ManSound, Naturally 7, New York Voices, Pentatonix, Perpetuum Jazzile, Rockapella, Take 6, The Andrews Sisters, The Fairfield Four, The Hi-Lo's, The King's Singers, The Manhattan Transfer, The Melltones, The Mills Brothers, The Puppini sisters, The Real Group, The Singers Unlimited, The Swingle Singers, Tower Of Power, Wise Guys, Пікардійська Терція. **ВОКАЛІСТИ:** Al Jarreau, Anita O'Day, Ann Hampton Callaway, Annie Ross, Aretha Franklin, Astrud Gilberto, Betty Carter, Billy Eckstine, Billie Holiday, Bobby McFerrin, Carmen McRae, Cassandra Wilson, Cheryl Bentyne, Chris Connor, Curtis Stigers, Dakota Staton, Dee Dee Bridgewater, Diana Krall, Dianne Reeves, Diane Schuur, Dinah Washington, Eddie Jefferson, Eliane Elias, Ella Fitzgerald, Etta

James, Frank Sinatra, George Benson, Grady Tate, Jacob Collier, Jackie Cain, Jamie Cullum, James Brown, Janis Siegel, Jazzmeia Horn, Joe Williams, Johnny Hartman, Jon Lucien, Laura Fugi, Leon Thomas, Liane Carroll, Lou Rawls, Louis Prima, Maria Rita, Mel Torme, Michael Jackson, Mose Allison, Nancy Wilson, Nat King Cole, Natalie Cole, Nnenna Freelon, Peggy Lee, Ray Charles, Roberta Gambarini, Roberta Flack, Rosemary Clooney, Roy Kral, Sarah Vaughan, Stevie Wonder, Tania Maria, Tierney Sutton. **БІГ-БЕНДИ:** Airmen of note, Artie Shaw, Bill Watrous, Bob Florence, Bob Mintzer, Bill Holman, Buddy Rich, Charles Mingus, Conrad Herwig's Latin Big Band, Count Basie, Dizzy Gillespie, Don Ellis, Duke Ellington, Eugene Bertram Krupa, Francy Boland, George Russell, Gerald Wilson, Gil Evans, Louis Bellson, Maria Schneider, Maynard Ferguson, Mingus Dynasty Big Band, Randy Weston, Rob McConnell, Eddie Palmieri, Carla Bley, Monday Night Vanguard Orchestra, Stan Kenton, Sun Ra, Thad Jones-Mel Lewis, Tito Puente, Toshiko Akiyoshi, Woody Herman, Wynton Marsalis. **ФОРТЕПІАНО:** Ahmad Jamal, Antonio Carlos Jobim, Art Tatum, Bill Evans, Bud Powell, Chick Corea, Dave Brubeck, Erroll Garner, George Duke, Jelly Roll Morton, Joe Zawinul, John Lewis, Herbie Hancock, Horace Silver, Keith Jarrett, Kenny Barron, Lennie Tristano, Michel Camilo, Michel Petrucciani, Oscar Peterson, Thelonious Monk. **ТРУБА:** Art Farmer, Chet Baker, Clifford Brown, Davis, Dizzy Gillespie, Fats Navarro, Freddie Hubbard, Louis Armstrong, Miles Clark Terry, Nat Adderley, Phillip Harper, Roy Eldridge, Roy Hargrove, Wynton Marsalis, **САКСОФОН:** Charlie Parker, Sonny Still, Lou Donaldson, Phil Woods, Cannonball Adderley, Lee Konitz, Paul Desmond, Ornette Coleman, Art Pepper, Bobby Watson, Kenny Garrett, Paquito D'Rivera, Steve Coleman, Lester Young, Coleman Hawkins, Stan Getz, John Coltrane, Sonny Rollins, Wayne Shorter, Ben Webster, Benny Golson, Dexter Gordon, Charles Lloyd, Joe Farrell, Mike Brecker, Archie Shepp, Branford Marsalis, Bill Evans, Joe Lovano, James Moody, Joshua Redman, Gary Campbell, Bob Mintzer, Gerry Mulligan, Benny Wallace, Leo Parker, Ronnie Cuber, Denis DiBlasio, David Sanborn, Tom Scott. **ТРОМБОН:** Jimmy Cleveland, Jack Teagarden, Bill Harris, Carl Fontana, Garnett Brown, Roswell Rudd, Hal Crook, Urbie Green, Ray Anderson, Steve Davis. **ФЛЕЙТА:** Hubert Laws, James Moody, Herbie Mann, Roland Kirk, David Liebman, Eric Dolphy, Joe Farrell. **КЛАРНЕТ:** Benny Goodman, Artie Shaw, Tony Scott, Woody Herman, Eric Dolphy, Eddie Daniels, John Carter. **ГИТАРА:** Django Reinhardt, Wes Montgomery, Kenny Burrell, Joe Pass, Jim Hall, Attila Zoller, Pat Martino, Larry Coryell, John McLaughlin, Grant Green, George Benson, Jimmy Raney, Earl Klugh, Scot Henderson, Pat Metheny, John Scofield, Mike Stern, Carlos Santana, Joao Gilberto. **БАС ГИТАРА:** Ray Brown, Oscar Pettiford, Charlie Mingus, Paul Chambers, Richard Davis, Ron Carter, Eddie Gomez, Monk Montgomery, Chuck Rainey, Moke Moore, Jaco Pastorius, George Duvivier, John Patitucci, Peter Washington, Bob Hurst, Todd Coolman. **УДАРНИ ІНСТРУМЕНТИ:** Max Roach, Kenny Clarke, Art Blakey, Paul Motian, Buddy Rich, Grady Tate, Micky Roker, Bobby Moses, Joe Chambers, Alphonse Mouzon, Stan Levy, Danny Richmond, Billy Hart, Lenny White, Al Foster, Steve Davis, Dave Weckl, Tony Reedus, Adam Nussbaum. **ВІБРАФОН:** Milt Jackson, Gary Burton, Dave Friedman, David Samuels, Lionel Hampton, Red Norvo, Steve Nelson, Terry Gibbs, Dave Pike, Stephen Harris, Joe Locke. **КОМПОЗИТОРИ:** T. Albinoni, J. S. Bach, B. Bartók, L. van Beethoven, I. Berlin, H. Berlioz, L. Bernstein, G. Bizet, J. Brahms, B. Britten, A. Bruckner, C. Coleman, F. Chopin, A. Copland, C. Debussy, G. Donizetti, A. Dvořák, E. Elgar, C. Franck, G. Gershwin, E. Grieg, Jerrald King «Jerry» Goldsmith, C. W. Gluck, C. Gounod, G. Händel, J. Haydn, P. Hindemith, G. Holst, C. Jenkins,

I. Kalman, Jerome David Kern, F. Lehár, M. Legrand, F. Liszt, G. Mahler, P. Mascagni, F. Mendelssohn, John Herndon «Johnny» Mercer, E. Morricone, W. A. Mozart, J. Offenbach, G. Palestrina, Cole Porter, G. Puccini, H. Purcell, M. Ravel, R. Rodgers, G. Rossini, C. Saint-Saëns, F. Schubert, R. Schumann, C. Schönberg, H. Schütz, S. Schwartz, S. Roach, R. Strauss, K. Weill, A. L. Webber, A. Sullivan, R. Wagner, V. Young, B. Strayhorn («Billy» Strayhorn), A. Vivaldi, V. Young, H. Zimmer, A. Аркас, В. Барвінський, О. Білаш, Дм. Бортнянський, А. Данькевич, М. Дремлюга, Л. Дичко, С. Гулак-Артемовський, М. Колесса, В. Косенко, А. Кос-Анатольський, М. Леонтович, М. Лисенко, С. Людкевич, Г. Майборода, П. Майборода, М. Ніщинський, М. Скорик, Є. Станкович, В. Івасюк, В. Сильвестров, І. Шамо.